

چکیده

مقدمه: استئوپروز یک بیماری سیستمیک شایع و شناخته شده است که به وسیله کاهش توده استخوانی و زوال ساختار میکروسکوپی استخوان و در نتیجه افزایش شکستگی استخوان ها شناسایی می شود. شکستگی های استئوپروتیک باعث ناخوشی بیمار، تحمیل هزینه های پزشکی و حتی خطر بالای مرگ و میر می شود. از آن جا که رادیوگرافی پانورامیک به علت کیفیت قابل قبول، دوز کم و هزینه مناسب در طرح ریزی درمان های دندانپزشکی به صورت معمول تجویز می شود و شاخص های رادیومورفومتریک شامل: MCI (Mandibular Cortical Index)، AI (Antegonial Index) و GI (Gonial Index) در این رادیوگرافی جهت ارزیابی کیفیت و کمیت استخوان و مشاهده علایم تحلیل و استئوپروز استفاده شده اند، دندانپزشک می تواند با بررسی این رادیوگرافی نقش مهمی در تشخیص زودرس استئوپروز در بیماران داشته باشد.

مواد و روش ها: در این مطالعه مقطعی تعداد ۳۸۵ بیمار مراجعه کننده به یک کلینیک خصوصی رادیولوژی دهان، فک و صورت در شهر رفسنجان که معیارهای ورود به مطالعه را داشتند و جهت انجام کار دندانپزشکی نیاز به رادیوگرافی های پانورامیک داشتند، مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات دموگرافیک بیماران شامل: سن، جنس، سطح تحصیلات، وضعیت تأهل، تعداد زایمان (بیماران زن)، شغل، قد و وزن در پرسش نامه ضمیمه ثبت شد. اطلاعات رادیوگرافیک شامل شاخص های رادیومورفومتریک (MCI، AI و GI) در هر یک از تصاویر تعیین و نتیجه اندازه گیری در چک لیست ضمیمه ثبت شد. اطلاعات پس از جمع آوری توسط نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در بررسی متغیرهای دموگرافیک شامل: سن، جنسیت، سطح تحصیلات، وضعیت تأهل، شغل، شاخص توده بدنی و تعداد زایمان (خانم ها) با شاخص های AI، GI و MCI مشخص شد که سن با AI و MCI رابطه معنی داری داشت و همچنین جنسیت و شغل با GI رابطه معنی داری داشت.

نتیجه گیری: در مطالعه حاضر می توان به این نتیجه رسید که با توجه به تأثیر سن و جنسیت بر شاخص های رادیومورفومتریک، می توان از این شاخص ها به عنوان ابزاری جهت بررسی احتمال وجود استئوپروز در بیماران استفاده کرد.

کلمات کلیدی: استئوپروز، رادیومورفومتریک، رادیوگرافی پانورامیک، ایندکس گونیال، ایندکس انتگونیا